

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1149

av Kenneth G Forslund (S)

Det svenska snuset

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det svenska snuset är en unik, noga kontrollerad och reglerad produkt som omfattas av livsmedelslagstiftningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i stället för att EU ska tvinga Sverige att sluta producera snus ska produkter av den typ som svenskt snus tillhör föras in i EU:s tobaksdirektiv.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen har riksdagens fulla stöd i sina ansträngningar att upphäva exportförbudet för svenskt snus.

Motivering

Snus är inte hälsokost. Däremot tyder all tillgänglig forskning på att traditionellt svenskt snus är betydligt mindre skadligt än andra tobaksprodukter. Det gäller i jämförelse med cigaretter, tuggtobak, doftsnus och liknande tobaksprodukter. En ytterligare avgörande skillnad mellan snus och cigaretter är att rökning också omedelbart påverkar de personer som finns runt omkring rökaren. Konsekvenserna av passiv rökning är omfattande. När en röker så röker alla men en snusare har ytterst liten inverkan om ens någon på dem som befinner sig runt omkring.

Enligt undersökningar är snusandet en effektiv metod för att sluta röka, effektivare än till exempel olika nikotinläkemedel. För rökaren och omgivningen har det klara positiva hälsoeffekter om han eller hon slutar röka. Detta gäller även om man fortsätter att snusa istället och alltså inte blir helt oberoende av nikotin.

Det svenska snuset

Det svenska snuset har en flera hundra år lång tradition. Sedan 1971 är framställning av snus reglerat i livsmedelslagstiftningen. Orsaken till detta är främst att traditionellt svenskt snus inte är en torkad produkt utan vad som ibland kallas ett blött snus. Det är just detta som dels gör det till en unik produkt till sin form, dels gör att det klassas som livsmedel på grund av den höga halten vatten.

Livsmedelsklassningen gör att processen och slutprodukten är kontrollerad vad gäller till exempel produktstabilitet, bakteriehalt, förpackningar och tjejlighet över tid. Det sistnämnda gör att snus måste ha en bäst-före-märkning, vilket är ett viktigt konsumentskydd.

Det svenska snuset tillverkas idag utifrån en unik branschstandard som kraftigt minskat halterna av gifter och riskbeståndsdelar.

EU och snus

Sverige blev medlem i EU 1995 men redan 1992 införde EU förbud mot det svenska snuset. I de svenska medlemskapsförhandlingarna gavs Sverige ett undantag som gör att vi kan behålla snuset. Däremot råder exportförbud till andra EU-länder.

Detta gör att det i praktiken råder ett monopol för cigaretter, ett monopol vars fortlevnad stöds aktivt av EU-kommissionen trots att hälsoriskerna är så uppenbart stora med rökning till och med för den som inte röker men vistas i rökiga miljöer. EU ger också jordbruksstöd till tobaksodling, tobak som sedan används i cigarettproduktion. Cigaretterna är alltså både skyddade och subventionerade av EU samtidigt som svenskt snus hårdnackat förbjuds.

EU-kommissionen har till och med gått så långt att den i en skrivelse till Sverige uppmanar Sverige att snus inte ska omfattas av livsmedelslagstiftningen utan istället regleras av EU:s tobaksdirektiv. En sådan ändring skulle försvaga konsumentskyddet, och mycket tyder på att de tillsatser som idag används i snus skulle bli olagliga att använda då de inte är tillåtna i cigaretter.

Resultatet om Sverige följer EU-kommissionen skulle bli att Sverige har undantag som låter oss ha snus men att det inte längre går att tillverka.

Istället för att avskaffa produktionen av snus av svensk blöt typ genom en blind tillämpning av tobaksdirektivet borde tobaksdirektivet ändras. Den reglering och kvalitetssäkring som finns för svenskt snus borde arbetas in i EU:s tobaksdirektiv. Därigenom skulle cigaretternas monopol brytas.

Den svenska regeringens agerande

Svenska regeringar med olika politiska inriktningar har jobbat enträget gentemot EU-kommissionen för att få förståelse för det svenska snuset. Målet för ansträngningarna är ytterst att lyckas avskaffa exportförbudet för det svenska snuset och att det ska få säljas över hela EU.

Regeringen behöver inför nästa direktiv göra ett mycket bra jobb med detta och då är riksdagens stöd av stor betydelse.

Kenneth G Forslund (S)